

138
1911

ქართული
ბეჭდვითობა

ნ. ამესაძე

ნაკადული

საყმაწვილო
შურნალი.

მ ა რ ტ ი
№ 6

1911

წელიწადი მთავრდება
მხიარულად და მუშაობით.

შინაარსი:

I—იმედი აქვსთ, მამა დაბრუნდება, —სურათი ბერიას	1
II—პატარა სტუმრები, —დექსი ტონკმელისა	3
III—მოძულეობული კული, —ტანდგელისა	6
IV—ბაჭები, —(თარგმანი) ანეტასა.	11
V—მფრინავი თევზი, —(თარგმანი) ელ. ჭაჭინაძისა	17
VI—ხარი და ბუზი, —(იგავი) ნოშრევან შერკვილიძისა.	19
VII—საუბზე გათავდა, —სურათი	21
VIII—გასართობი: გამოცანა—ლექსი, რებუსი და აღსნა	22

საქართველოს
საბავშვო
ლიტერატურა

წილიწაღი 80-VII.

№ 6

მარტი 1911 წ.

2729

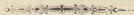
იმედი აქვსთ, მამა დაბრუნდება,—სურ. ბეირას.

შინაარსი:

I—იმედი აქვსთ, შამა დაბრუნდება,—სურათი ბუიარის	1
II—ბატარა სტუმრები,—ლექსი ტანკმელას	3
III—მოძულეებულ კული,—განდგეგლის	6
IV—ბაქიები,—(თარგმანი) ანეტასი	11
V—მფრინავი თევზი,—(თარგმანი) ელ. ჭაჭინაძის	17
VI ხარი და ბუზი,—(აგაგა) ნოზრეგან შერგვიძასას	19
VII—საუზმე გათავდა,—სურათი	21
VIII გასართობი: გამოცანა—ლექსი, რებუსი და აღსნა	22

პატარა სტუმრები.

ახშივლ მინდა დაუბარო:
დათა, ლეკა, კატა, ნინა,
თამარ, ქეთი, სიმონი
და ზაქარია ხუცი თინა.

გასწავლობდ დაუბარდე
კატა, ბურთი და ბზრიდა,—
საგანებოდ ნაუიდა,
თუ კახტად დაიბრიადა!

ჯერ უნდა მიიხრან ლექსები,
მერე ვაუბრობეთ თამარსა
და, როცა დაიღებინ,
მაშინ მიუბრძვი ვახშარსა.

ღვინის დროს სადღეობელისა
მეესვამთ, აუღებთ ფეხსედა
და კახტა დაირის ხმაზე
ველას ვაწყობებ ვერსედა.

მოამხდნენ ხემა სტუმრები!..

წინ მიუვებთ შურია!..

„ეზნახს“ მოიმღერან...

ღოი, რა საძმურია!..

კარვა ხანს იბროწიადლეს,
 გამხროეს ცაგვა, ღვეკური,
 „კოცონაცა“ სთქვეს კახურად
 და შერე სხვა იმერული.

ახლა ღვეხები?!.. რა არ სთქვეს?!..
 „ეხანა“, „ჯუჯილი“, „როუკლია“,
 „განთიადი“ და „მუშური“,
 სხუდაც ბევრი საკვირველია!

სასუქრად ირგო ღვეხანძს
 „რხეულ ღვეხები“ აკაკის,
 დათიკამ ილიანს „კაკო“,
 ნუცამ არაკი „ბაუჯის“,
 კატომა „თამარინი“,
 „თამარ-ცბიური“ თამრომა,
 ქეთომ „ჯუჯილი“ და ბოლოს
 „სურამის ციხე“ სამსონმა.

ატირდა შატარა თინა,
 მუც კითხვართო ერთხელა
 და ერთხელად კადბუწეუიტეს
 სასუქრად იძას „ნათელა“.

თენდებს, აკერ მამლებს

საქართველოს
წიგლისწამბის
კავშირის

ერთხმად ასტყენს ეფილი,
ბუდბუდებს კვსენს დასწო,
ტორბულს ცაში ჰგეფილი.

იღვამის ხასი ბუნებ,
სტუმრებს ბილვს სკლამს...
მუნ გაჯობვებ, მამ, რა კვსა?!..
წვერი მოძირვებ კვლამს!..

ტანკმელი.

მოკულაგული კული.

მელიას ძლიან გაუჭირვა საქმე სასტიკმა სამ-
თარმა. ბევრ ორ კვირბზე მეტი იყო, რაც მოელ
სოფელს თოვლი ჰყვებოდა, თან სამხელეი ქარ-
ბუქი იღებ და უოჟელი კ'სა მოსწობილი ჰქონდა
საწრდოს მოსაბოჟებლად. ცოტა რამ შეძინასული ორიოდე
დღესაც ძლიეს ყო და დარხა საცოდავად.

როგორც იყო, სიმძლიათ დასუსტებულმა ძლიეს წაბროვ
ძილს თავი, დიდის გაჭირვებით გამობობლდა თავის სორა-
დან და სტუნვა-სტუნვით გაჭედა ნადირის ნაკვალევს. იმდენი
იარა, რომ სოფლის წირას ჩავიდა. ეს ადგილები ნაცნობი
იყო მელიასი; ხშირად უნაჯარდნია აქ სოფლებების წვრილ-
ყვსზე და ხელ-დამძვინებელი დაბრუნებულა თავის სამფლო-
ბელამი; მაგრამ ახლა სხვა იყო, — წამლადაც კი არსად
სწახდა არც ქათამი, არც სხვა რამ ფრინველი.

ღრმად ამოიარა მელიამ და უსასოდ გადაჭხედა თოვ-
ლით გადათოვრებულს სოფელს. კული უწუსდა, მაგრამ ღო-
სე მოიკრიფა და კ'სა განაგრძო. კარვა ხანს იარა, უმე-
შუა სოფელში ამოჭო თავი, დაიძვლა და ერთის ქანის
მასლობლად ღობის ძირას ჩავდა.

— ცოტას დავისვენებ, იქნება დასნაბურებელიც ვიძოვო
რამეო, — გაიფიქრა და თვალი მიამტკრა ქანის ეხო-კარემოს...

მელია ღრმა ფიქრში იყო, როდესაც უეცრად ძაღლები
წამოადგნენ თავს და სიხარულით შეჭლირნეს კემრიელ ღუკ-
მას. მელიას ფერი ეცვალა, მაგრამ, ვითომც აქ არაფერიყო,
მძიმედ თავი დაუკრა ძაღლებს და მწუხარე კილოთი უთხრა:

— კმადლობით, რომ დიდხანს არ მძლოდნით სიამაგის ამინდში!.. რამდენი წუადლება დამჭირდა, მინამ თქვე-
ნამდე მოვალწევდი, ჩემო თვადის ჩინებო!

— იცოდი განა, რომ მშვირები ვინოცებოდით?— დაცინ-
ვით მოუკეს ძაღლებმა და მოუხსლოდნენ...

— მაგას ვინ მოკასსენებთ?— ეშხვერად მოიკატუნა თავი
ძელამ.— არა, ისე, მესობლურად შემოკბედეთ თქვენი კერძი
მოოსხედი ირემი... მიართვით, მაქრადდც მკერტებიათ...

— რაო, რაო?— სინარულით შესმსეს ძაღლებმა, — ირე-
მიო?! სად არის ირემი, ვინ მოკცა, რას ამბობ, ძელიაპ?

— ნათლია ჩემს დათვმა თქვენი ჭირი წაიღო, გუძის
დიდის ამბით დაზუსაფლადეუთ და სკადრისი ქელესიც კადუ-
სადეთ. რა განდა, რომ იქ არ იყო: ბატე, ინდოური, კოჭი,
ქათამი, მროხა, ხარი, შველი, ირემი, კურდღელი, — ერთის
სიტყვით, რაც სულსა და გულს იამება. მტერი და მოვეარე-
ველა დაესწრო, თქვენც მოვართვით მოსაწვევი ბარბოი, მაგ-
რამ, რაეი არ გვიკადრეთ და არ მობრძანდით, აქ კახსელით
თქვენი უღეუვა — ვინძლო შენდობა შეუთვალათ ახლად მიცვა-
ლებულსა... ცრემლების ფრქვევით ჩაიწეუნა ძელიამ და თვა-
ლი მიანწრო ღობის ძირში ერთს აბურცულს ადგილს, — ვი-
თომ იქ არის ირემიო.

— სადაა მერე ირემის სორცი? — შეჭლიანდეს ძაღლებმა
და თვადლები დაბცეცეს.

ტადლო, და ამჟამად კი ვერ გამოვადგეოთ?—უწერებოდა მელად თავის ფეხებს.

— როგორ თუ ვერ გამოვადგეოთ! მძმ, ვინ ამოგიყვანა ამ სიამდლეუსე! განა ვერა ჰხედავ, როგორა ვთრთით და ვკანკალებო... აი, ამხსნა ჰქვიან უმადურობა... მოწინებით სიქვეს ფეხებმა და კადევ უურო აცხსცხსდნენ.

— შენ რადას მიკეთებდი, მე გამოურეებულა გოგრავე, ჰ? მარტო სხსიდ ბარგათ გამიხდი რად? მომძორებოდი მახსც, ჰირის კუდასავით რომ ამკადე და კე სამიწე გამხს-რი ძელები მთორეინე. არ იტუვი, რა მოხელე იევაი ხეის გასაქარი?—უწერებოდა მელად თავს.

— დალოცვილო, მე ის მოხელე ვიევაი, რომ ვუვიქრობ-დი, როგორ დასხლტომოდი ხელიდან იმ ქოუაკებს. აბა, მე რომ არ ძევიქრნა, კე გაუძეკილი ფეხები რას კიძეულიდნენ. შემც ბლომად ჰურია ტევი, მკერამ ფიქრის უნარი რომ არა აქვს, რა მოხელეა: მე ტევილად მირისხდები, ბატონო— მდებლად მოახსენა თავმა.

— თქვენ, კესლეობ, თქვენ რადას მიკეთებდით?—მესძახა მელიამ თვალებს.—თქვენ ხომ არც კიფიქრინათ, არც გირბე-ნიათ. არმად შეკერგოთ ხეში ამავი!... თქვე დასაბრძეულებე-ბო, რას მიკეთებდით, ქოუაკებმა რომ კინაღამ ვადამხსნსლე? რით მიძეულეთ, რით დამეხმარეთ?

— ხეენ რომ არ ვუოვილიევათ, კ'ხას რითი გამოიჩე-ბო? მართლდი თუ ცნებავს, ხეენი მდლობული უნდა იეო რომ ცოცხალი ვადარნი და აქ, ამ შენს ძეუდრო დარბასს ძეუდრად განისეკნებ. ტევილად ივეხიან ფეხებიცა და თავიც— უკლასე დიდი ამავი ხეენ მიკვიძვის ამ სექმედი და, თუ ხეენ არა, ახლა შენი ქურქი ბეწე-ბეწეათ კქნებოდა მოდებული ღობე-ვიორეს. ასე ხეენი აბრუს ვატებს და უსამართლობა კარ-ვი როდი არის!.. უურო ვბეღვით უმასესეს თვალებმა და კასეძნენ.

საქართველო
საქართველო

— მენ, ფოცხვეურავ, აბა, ესაა მენა ბრძანე, რა...
 ლემა კამიწიე ხემს კანსტორში? მენ ხომ არხეინდ მოაფრი-
 ლელებდი მენიოის და, მოხმარების მავეურად, ხელს მიძლიდი
 კიდევ. რაც თოვლი და ეახელი იყო, ზურგზე ამკიდე და
 ვირის სანძღუნხავით მათრეხენე ამ კანსადვლის დროს. აბა,
 ერთი სოქვი, იორის ოდენად მინც დახსიოხე ხემი ზურ-
 მარილი და ზრუნვა?—მეკეთის კუდს მქლია.

— მე ვუვლასე მერე სიკეთეს ვიუფი!.. ამხედს სოქვა
 კუდმა და წმომოქარა.—მე კამძეხელებდი, იურისა და ჯავარის
 კამდევუდი და ეს ცოტა სიმისხურია?!

— აი, მე წუწვიო, მენა,
 რა მეჯავარებოდა, როცა სული
 კბილით მეჭირა!.. კანს მავის-
 თვის დავათრევ, მე ტიადლო?
 კანსწი, კამეცადლე, მე ქარაფმუ-
 ტა, მუქთა ხორავ მენა, უესი
 არ მექოსდვა ხემთან!..—მრის-
 ხსხედ დუევირა კამონსეებლამ
 მქლიამ და კარვდ კავადლო
 კუდი.

მღვლებმა რომ მქლიას კუ-
 დი სორაში კამოეოეული
 დახსხეს, უცბოდ წმადელეს ზირი და მქლიაც თან კამოაჭედა
 მერისსულ კუდსა.

ბეური იფირა მქლიამ, ბეური იკრუნსისა და იტრიადლა,
 მავრამ მოტრეუებულ მღვლებს ვუდარ დუხსლტა ხელიადნ.
 ნუდლეუტი მქლია კანსწეწეს და კამოსწეწეს ქოვავებმა...

განდევილი.

ბ ა ჭ ი ე ბ ი.

(შემდეგ)

თხუცაბუღია უკუ დროად. წელსი ორად მოკეკული დაიბრუნებ. მკერძს იძვინი დარდი და ვარძლი კამოუვლია თუვისსი სიცოცხლეში, რომ არც კასიკუირუვლია, თუ მოხუცად და წელსიაც მოიკეკვ. მბროდლიად, წლოუხობით იმ ხსისა ბრ ხისი, მკერძს მუდმივს მბროძს და დარდს კასიკეს სანბრ-ლო. ადრე დაქვრივებულს სსწედა, დაჭრსენა ვწრილი ობ-ლები და ამის აღსრდა-სრუნება ბეური სიმწარე უხსხვს. უის მოსოვლის, რამდენი ტანჯვა და ვაი-ვაღლხი კამოიარბ, რამდენი მბრას კასწია, სხამ მუილევი წამოუხრდებოდნენ და სოელის სიმუძის კამლოლას მესილებდნენ. დად, დაუღაღ-ვი და მბროძელი ადამიანი იყო დროად, მკერძს ოჯახის სე-ქის ხსად ვარკ სხია უკუ უუროსი მუილი განჯკეს. დროად კი მბლოდ ათსიმი ერთხელ-და მიჭხედვს ხოლმე სექმეს, დახარხენს დროს მუილი-მუილების მოვლის ხდომებს. ბეუძეებს

დედასეჲდ უფრო ძალიან დიდუდა უყვართ. უფროსი ვაჟი და, მართალია, შვიდის წლისაა, მაგრამ, თუ არ დიდუდასთან, არ დაიძინებს; ზეტარს თანის წლას განო ხომ ერთს წამსაც არა ჰმორღებო დიდუდასა. უყვართ ძესობლის ბავშვებსაც და, როგორც-კი დედები საქმესეჲდ წაუღეს მიხდურად, მიიბრუნენ მამხივე დროისთანა და ისიც სიამოვნებით უკლის და ართობს მთელი დღე კრუს-წიწილიყითა.

განათებული იყო უკვე, დროამ რომ ბაჭები მიიყვანა შინა. შვილის-შვილებს ჯერ ისევე ტყბილად ეძინათ. სისამოვნო იყო იმათი გამოღვიძება: დანახეს თუ არა ბაჭები, სისარულისა და აღტაცებისკან აღარ იცოდნენ, რა ექნათ. მიუცუცქდნენ მამხივე ბაჭებისა და კვათხებოდნენ ბებთან.

— სად დაიჭირე, ბებო?

— ახეულძი.

— ძერე, სდა სცხოვრობენ იქა?

— სდა? სდა და ტყეში!

— ძერე, რატომ დათება არ შექმნა?

— დათუბი დიდ, დაბურულ ტყეებში სცხოვრობენ, ბაჭები-კი მიხდურად, ბუჩქებსა და ზეტარს ტყეებში.

მაგრამ შემხებულები შესცქეროდნენ საბრლო ბაჭებში ბავშვებსა და ცხიცხი გაჭქონდით, როგორც ან მოუღელურსებდნენ, ან ხელში აიუყვნდნენ.

ბაჭები ბოსელში დაბბინავეს.

თეღო და განო, უოკელ დღით ბღახითა და ვურსის სორხის ფოთლებით დატვიროულნი, შედარდნენ ბაჭებთანა, აჭმეუდნენ ბღახისა და ფოთლებისა და ხატკხრით წედს უდგამდნენ. მართალია, ასე უფერებოდნენ და ჰსრუნებდნენ ბავშვები ბაჭებისათვის, მაგრამ საბრლო ტყეები მახიც მიწვენილები იყვნენ შედამა. მიხდურად და ტყეში თავისუფლად, თავისს ნებსეჲდ ცხოვრებ ვერ დაეკაწნათ. დღისით ბეკლ

კუთხეში იყვნენ მიკუნჭულეები, ამჟამად გამოდიოდნენ, საქართველოს
მეცნიერებათა
აкадеმიის
გამომცემლობა

ხაცკი როცა ხსენის ბრძენ იყო ხოლმე, დამ-ღამობით ვი, მისწუდეოდა თუ არა ხსეურობა, გამოდიოდნენ ბაჭყალი და მკმინებულეები დასტოდნენ. მაგრამ მკმინებულეები თუ არა ფა-სენი, ან წრეწენი, იატაკის ქვეშედა, მკმინვე იმდებოდნენ.

მკმინებულეებს ხშირად ფანჯარაში დამ-ღამობითა და ხელვლახნად იტყობოდნენ ქუჩაში, როგორც ტყვეები იტყობოდნენ ხოლმე ხანტყობოდნენ და თან თავისუფლებიანთა იტყობდნენ.

მოკლი 'ხეხუელი კატარუს ამ ეოეში; წამოაზნდნენ, კათამხდნენ, მაგრამ მკმინები იყვნენ და მორიდებულნი, ვერ მომინებოდნენ, თუცა კატები, მკმინები და სხვა ზორუ-ტყვეები სულ ადვილად მიეჩვენებოდნენ ხოლმე ადამიანს. ერთდებოდნენ და ემდებოდნენ ხშირად თედოს და განოსაცკი, რომლებიც ისე ემდებოდნენ და სიუხურულით უკლდნენ.

როცა თანდათან მიდიოდა. მკმინებულეები მიდიოდნენ. ჰეხრი ხელ-ხელად იყვებოდა, დილა-დილით მიხდებოდნენ და ჰეხლებში ბეღახსეუდ თრთოელი მოსხსნდა ხოლმე. რამდენჯერმე წეძის თოვლის ბარდნებიც მოეწეა. ბაჭყალს ხეხრის იერი ბეწვი სეციოდით და ხმეზეკობად თერთი ამოსდიოდით. უკვრდით თედოს და განოს, რამ ბაჭყალი თერთებოდნენ და მკმინებულეებს დიდებდნენ: რად გამოებოდნენ ბაჭყალი?

— ხსენს ბერე უნდა, მკმინო! — უნესესა დიდებამ, —

იძირად, რომ სამთარი გაიღებ. მოვა კახეთელი, დავეხმარებო
 საფხული და ბაჭყალიც ისევ ნაცრის ფერები განდევნებ.
 ბეწვის ყოველ-წლივ იცვლიან. ღუთის სება აღბედა, რომ
 კაცსა და ნადირს ადვილად დაემდნენ, საფხულში მწვანე
 ბუჩქებისა და ბღაზებში, სამთარში-კი—თოვლი.

III

სამთარი იმ წელიწადს ძლეუ დიდება და ძლეუ დაცვისა
 ბნებო, მინდარი და ველი თოვლით. მოხსრბაღუ ნაკადულის
 ხმაც დიდხანსა მესწება ეხულ ქვეშ. დამ-ღამობითა და დი-
 ლით ეხვეო იღვა ხოლმე.

უკვე დარეკველებთან შემოიყვანეს ასლას სიკვბიც: ზე-
 ტარბ ბატკები და ასლად დაბადებული მოწითახო ხმო, რომ
 სიცავეს არ დაქსრო ბატარები. ასლას მდგომრები ჯერ ისევ
 სესტები იყვნენ; აძირამაც შემოიყვანდნენ თუ არა ბასკლი
 დეებს მეტეს მისწავებლად, მამხვე სამხელი ბღავილი
 ასტელებოდა ხოლმე.

ბაჭყებს ზორველად ეძინოდათ ასლას მდგომრებისა და
 ღუძელს უკან ემძლებოდნენ; იმათაც ეძინოდათ ბაჭყებისა,
 მაგრამ მეჭვივნენ ძლეუ ერთმანეთისა და აღარ ერთდებოდნენ,
 აღარ ემძლებოდნენ. ხმო ზორველად გაკვირვებით უსქროდა
 ხოლმე სტუსად ბაჭყებისა, მერე-კი მხოლოდ გულ-ერთიად-და
 კადღესედავად ხოლმე მწოდარე და ხარმაცად იცოხნებოდა,
 თითქოს ფიქრობსო: „სემთვის ეს სულ წყრილვეხობაა, მე-
 მიძლიან ერთის ფეხის დიდებით გავსროსო!“ ხმობდა ასლას
 ბაჭყები და ბატკები ერთმანეთს ყობამებოდნენ; ცელქი ბე-
 ძეებით ერთმანეთს დასდევდნენ და სჭამდნენ ერთად სურსე-
 ლოვანს თოვსა და ჯურხვის რბილ ფოთლებსა, რომელიც
 ღარბამ მოუძნადა სამთარისათვისა. ფოთლებს რომ მეძოჭვე-
 ნეტდნენ, ასლას ტარტებს დაუწევდნენ ქერქის ღრღნასა

ახლა უფრო ხშირად შედიოდნენ თქვენი და კახის ბოსქელში, ხედავ, ბეჭეობს კარდა, ბეჭეობს და ხშირად კეჭეობს და ხანახანს ერთხელ ბეჭეობს, რომ ბეჭეობს ვარჯლის ხანაობის ჰორიზონტს, რომლითაც ბეჭეობის და ხანაობის ხედავდა იცავ ხელდა და თქვენი: ხედავ ჰმანათ და მძინვე დიდდისის გაცეცხენ და უძინ.

— არა, მკილეობ, სიმძლითა და გეუმბრობით როცა მძინით; მკეთობის კე სიმძლითა, — უთხრა დიდდის. — გძინვეთ, აბა, რა გრძელი კიბეობა ბქეთ, თეკეობის და ვართეკეობის მთეკეობა. ვხრდებთ უთეკე და კეკეობთ. ქვერქის რომ არა ჰორიზონტს და არ ვეკეობთ-კე, აქმდის გრძელი ბი დეკეობდათ, რომ ხირს ვეკეობ-კე მოქეუმბეხენ. თეკეობი და ვართეკეობის მკეთობს ჰორიზონტს აქეკე და კეკეობს, რაც-კე მოქეკეობთ.

კარგად სესხვობდნენ ბეჭეობა დარბის ბოსქელში: ვეკეობდნენ, ჰხრებდნენ, რომ სეჭეობა მძინითა ჰქინობდათ და არ მქეკეობდათ. მკრამ კე მქეკეობის მძინე თეკეობის მკეთობის და თეკეობის და დედა ტეკეობა კე დეკეობის, ისევე, როგორც თხილის ქეკეობის მკეთობის ხრდილობის უცხე ჰეკეობს კე აქის და მოქეკეობის ისე თეკეობის სეკეობის მკეთობის მძინეობის ხელდა. ან როგორც მკეკეობს აქეკეობის ხელდა: „რაც უნდა გეკეობ, მძინე ტეკეობის აქეკეობა“. ისევე თეკეობს ბეჭეობის: მოქეკეობს კახისეკეობით მძინ, როცა კახისეკეობის სეკეობს და ჰეკეობ და დეკეობდათ მძინობდა მძინ სეკეობის დეკეობის.

კე ისევე სესხვობა დედა და მძინ-ბეჭეობა თეკეობის. ტეკეობით კეკეობდათ ბეჭეობს მოქეკეობის თეკეობის დეკეობის. მქეკეობის უცხე, რომ კარგობა გეკეობ, ცეკეობს ჰეკეობს და ჰეკეობს და ბოსქელში დეკეობით დარი მქეკეობდა. ისეკეობ

დრო ბაჭიამა, გამოვარდა თავისუფლად ესომი, მადლიერად
 ხას, კადსტა ბოსტნებში, მოედო კალოებსა და მხსლობელს
 ტყეში მიიბრუნა. მხლოდ თოვლზედ დახსიული კადალი-დ
 მოაწმობდა ბაჭის გაქცევას.

ბევრი იწუხეს ბავშვებმა, ბაჭის გაქცევა რომ გაიგეს,
 განომ იტირა კიდევ. მაგრამ რადის უძველდნენ? სიმაკიე-
 როდ დაბნეილს გაუარკვევს სრუხვა: უფრო ხშირად ჰხე-
 დაჯდნენ, მეტად ახუბიერებდნენ... მაგრამ მოაწუხნა მარტოდ
 დაბნეილმა ბაჭიამა(ვა. იმეიათად-ღა გამოდიოდა, აღარას
 ხელისობდა და აღარც თუ სჭამდა. იწვა ერთთავად მოაწუქნი-
 ღა, საეუო მიწაში ცხვირი და მძიმად სუნთქავდა. ერთს დი-
 ღას ბავშვებმა ბაჭი მკვდარი იპოვნეს. აღბად ვერ აიტანს
 მარტოობა, ინდღვლა მეტობრის დაკარგვა და დარღს კადმტევა.
 დიდხანს სტიროდნენ უნუკომოდ სუეუარულ ბაჭიას დამკარგველ-
 ნი და-მძანი.

ანეტასი.

(შემდეგი იქნება).

მზრინავი თევზი.

სე-სეველებმა მზრინავ თევზისა, ამ სი-
რებულ სევის ცხოველისა, მეტად სე-
კულისხმია.

მზრინავი თევზები იცის იმ ადგი-
ლებში, საცა უებრავს ქარი მუსონი ანუ
ზისარტი. მუსონი ანუ ზისარტი ეწოდება იმ ქარს, რომელიც
უებრავს დრო-კამოძუებით ინდოეთის ოკეანედან სეველეთისა-
კენ—სახეებარ წელიწადს ერთ მზრინაკენ და მეორე სახეებარ
წელიწადს-კი—მეორე მზრინაკენ. მზრინავი თევზი ამ ქარის
დროს ელვის სისწრაფით ამოვარდება ხოლმე სევიდან, ავარ-
თედ ჰმლის ფრთებს და მოხდენით, ხარხარად დავრინავს
ჰგონი იმ მზრევ, რა მზრევაც ჰქრის მუსონი. როცა
მზრინავი თევზი ავრინდება საკმაოდ ძაღლა, სოკავარ 15
ფუტის სიმაღლეზე და კიდევ მეტზედაც (ამ სიმაღლეზედ
ძაღლიან იშვიათად ადის), მამის ისევ სწრაფად ეშვება ქვევით,
თითქმის ესება ოკეანეს ტაღლებს; მერე სეღახლად შეუდგება
ძაღლა ავრინას. თუ ფრთები მზრინავ თევზს ღონიერი აქვს,
ხმირად მომხდარა, რომ კავრინილა დიდ მანძილზედ, 150
საქენზედ; ეს დიდი მანძილია თევზისათვის. მავრინავს შემო-
აღნიშნულის წესით, ე. ი. ხან დაეშვება წელის სედაზირამდე,
ხან კი ძაღლა შეინავარდებს.

სომავლებს, რომელითა მიმოსვლაც მჭერებულია მუსონე-
ბის დროს, ხმირად ეწვევა ხოლმე ბნელ დამეში მზრინავ
თევზთა ქარავანი; სრულებით მოულოდნელად წააწეებიან
კეპების ანძებს და სევივიან ბქანსზედ, საცა ძაღუ იხოცებიან.

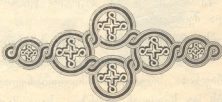

ძვინაჲ თჳსები ფრინაჲს სოკჯურ თითო-თითოცად დაჲსიჲს სოკჯურ კი დიდ ქარაჲნებთ, ასობით ერთად. როცა ასე ბჳურნი არიან ერთად, მოიკრებენ უკანასკნელ დონეს და არა ჩვეულებრივის სისწრაჲითა და სიფრთხილით მოყრინაჲს წინ, რომ როგორც ასცდნენ გემის ანემებს, არ დაეჯახნენ, ან კი დეჲ სხვა მტერს არას წააწყდნენ. მთელი მათი სიცოცხლე მიძსა და განსაცდელის მოლოდინშია: ერთის მხრით ეძინაინო სდვის ონაჲრ ცხოველებისა და მეორე მხრით-კი—ონაჲრ ფრინაჲლებისა. ნახი და სხიანი ფრთები ძვრინაჲ თჳსისა მტრად ღამახი სანახაჲა. როდესაც ძვრინაჲ თჳსი ისაროვით ჩამოემეება ოკეანეს ზეითებზედ, მამის სრულებით არ ემხნევათ მოძრაობა მის ფრთებს, მოლოდ მღლიან გამოცდილსა და შორს-მხედველ თჳლს შეუძლია დაინახოს მის მსებუქ ფრთების ფარეცტი. ერთის სიტყვით, სოკჯეთისა სანახლობა ოკეანეზედ შიან დღეში დიდის ქარაჲნით ფრენა ამ ძვრინაჲ თჳსისა.

ძვრინაჲნი თჳსნი სხვა და სხვა ტანისანი არიან: სულ ზაწაწა ტანისა არის ნ დოჲიმი სიგრძით, ეჲჲლახეღ დიდი—კელიფორნიისა, სურათზედ რომ არის დახატული. ის კი 18 დოჲიმი.

ელ. ჳიჳინაძე.

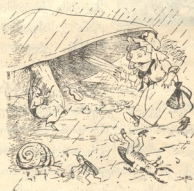

სი უღელსე მიესრისა, მკვრამ ბუხი ზურინდა, რქა ზეჯდესსა
 მკვრად მძარტვა და ძირში მოსტედა...

ზურენილი ბუხი ისევ უღელსე დაჯდა და დაცინვით უთხრა: „აი, თუ ბოროტი და თხნც ბრეუი არა ხარ! სიძნობისათვის რაღა მკლავდი? გულისთქმის ზეაღს ის არა სჯობდა, კონებას დაჭკითსებოდი, სემა სიმტყუნე და სიძნობლე შეკემოწყმებინა და ეკ დამხინჯებული თხეი კიდევ უყრო არ დაკემხინჯებინაო“?..

ნოზრევან შერკვილაძე.

მეზღ სე იბსე

საუზმე ვათაედა.

საქართველოს
მწიგნობართა კავშირი

გასართობი

გამოცანა — ლექსი.

სოკკერ, როცა უსაქმოდ ვარ,
ან ფიქრისგან მოწვენილი,
ერთ დიდ ქაღალქს მივუძმურებ:
თქ ვარ მეტად მოღახენილი.

ქაღალქს აძიობს სეიფები,
წებროც ცივი და ანკარა,
სრდილოები, კ'ზა, ბილივი,
ბინა დიდი თუ ზეტარა.

თქ ვუვლდნი ტოლებია
და უფლებით თანასწორი;
ან იციან შეუღლი, დაჟა,
არც დაღაბტი და არც ჭორი.

როგორც-კი მსუ დიდებული
წვირს ამოჭეოუს, გათენდება, —
მეტიდრთ სიმძრავლე ქრიაშულით
საქაბმს აძლეუს, კეებება.

მოელი დღენი სავარდობენ,
მაძიარო აქეთ თვალი, კუკლი,

არ თქვენ და არ ვაჭრობენ,
 სწორდა აქვთ ღუთის ბოძებუდი.

ამ ლაღსა და თაფისუფად
 მცხოვრებლებზე ბედნიერი,
 კახეთელი, არ მკონია,
 კიდევ იფუნს სადმე ერი!

სად არის ეს ტურფა მხარე?..
 და მის მცხოვრებთ რაღა ჰქვია?..
 — გამოცნობა „ნაკადული“-ს
 მკითხველისთვის მიძინდება!

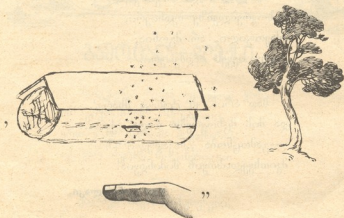
თეო კანდელაკი.

რ ე ზ უ ს ი.

(წარმოდგენილი მაქსიმე სახამებრიძის მიერ).

მე-5 №-ში მოთავსებულ რეზუსის და ციფრების ამოცანის
აღსნა:

სიარბლი დასაფუქვად.

1	2	5	6	9	სა	შ
3						
4						
7						
8						

23

მიიღება ხელის მოწერა 1911 წლისათვის

ქართულ ხალხს ორ-კახიკიან ყოველ-დღიურ გაზეთ

„ს ი ნ ა თ ლ ე“-ზე

ივ. ჰ. როსტომაშვილის რედაქტორობით. ფასი გაზეთისა ყველგან გაგზავნით: წლით—4 მან. ნახევარ წლოვით—2 მან. 25 კაპ.; ერთის თვით—40 კაპ.; ცალკე ნომერი ყველგან—2 კაპ. საზღვარ-გარეთ ესევე ფასები ერთი ორად. წიგნებზე ყოფილ ხელის მომწერთ გაზეთი გაეგზავნება მუქთად მკათათვის პირველამდის რედაქტორის ნახვა შეიძლება 12 დან 3 საათამდის რედაქცია-კანტორაში (Головин. пр. Типографія Е. Кереселидзе. противъ Разгон. станціи).

ფული უნდა გამოიგზავნოს ამ ადრესით: Тифлисъ, ред. Синагле Ив. П. Ростомашвили.

რედაქტორ-გამომცემელი ივ. ჰ. როსტომაშვილი.

იქცნეირო—მედაგოგაურს და სალიტერატურო ჟურნალ

„გ ა ნ ა თ ლ ე ბ ა“-ზე

(წელიწადი მეთხუთსე)

ჟურნალი გამოვა ყოველ თვეში, გარდა ზაფხულის ორის თვისა, იმავე პროგრამით, როგორც ამდენხანს გამოდიოდა. ჟურნალი წლიურად ღირს გაგზავნით სამი მანეთი, ნახევარი წლით. 2 მანეთი. სოფლის მასწავლებელთათვის წლიურად 2 მანეთი. ცალკე ნომრები გასასყიდად არსად არ გაიგზავნება. დაიბეჭდება იმ დენი ცალი, რამდენიც ხელის მომწერნი იქნებიან. ხელის მოწერა მიიღება ტფილისში „წერა-კითხვის საზოგადოების“ წიგნის მაღაზიაში ივანე ავალიშვილთან და „ნაკადულის“ რედაქციაში, პროვინციებში კერძო აგენტებთან.

მისამართი: Тифлисъ Дворянская Грузинская гимназія Луарсабу Герасимовичу Боцвадзе.

ვიიღუბა ხელის მოწერა

1911 წლის იანვრიდან 1912 წლის იანვრამდე
სუბსკრიბირა სურათებიანი ჟურნალი

ნაკადული

წელიწადი მუშვიდა

წლიურ ხელის მომწერლებს შეეკრებათ:

24 წიგნი ჟურნალი „ნაკადუ-
ლი“ მცირე წლივანთათვის **12** წიგნი ჟურნალი „ნაკადუ-
ლი“ მოზრდილთათვის.

გარდა ამისა 1911 წლის ხელის მომწერლებს საჩუქრად მიეცემათ:

1. ლევ ტოლსტოის მოთხრობა: **ბავშვობა და სიყვარული**,
თარგმანი, ლევ ტოლსტოის სურათით და ბიოგრაფიით, - II. **„ჩემი
მომთხრობათა კრებული“**.

ჟურნალს ხელმძღვანელობას უწყის საგანგებოდ არჩეული სარედაქ-
ციო კომისია.

ფასი ჟურნალის: წლიურად ხუთი მხეთი. ნახევრის წლით სამი მხ.

სამხდვარ გარედ: წლიურად შვიდი მხეთი. ნახევარ წლით ოთხი მხ.

მცირე წლივანთათვის 24 წიგნი სამი მხ. — მოზრდილთათვის 12
წიგნი სამი მხ. — ხელის მოწერა შიადება წლიურად და ნახევარი წლით.
ფულის შემოტანს შეიძლება ნაწილ-ნაწილად.

ხელის მოწერა მიიღება:

1) „ნაკადულის“ რედაქციაში, გოლოვინის პოსტ, ზუბალო-
ვის სახ., № 8, ყოველ-დღე 9 — 2 საათ., სამშაბათობით საღამოთიც.

2) წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების წიგნის მაღა-
ზიაში, სასახლის ქუჩა, სახლი თავად-აზნაურობისა.

ნაკადულის რედაქცია სთხოვს ხელის მომწერთ:

ვისაც ჟურნალის ნომრები დააკლდება, მიმართონ აგენტს ანუ
რედაქციას, არა უგვიანეს ერთის თვისა.

რედაქტორი **ნიკო ნაკაშიძე**

გამომცემელი **თავ. პ. ი. თუშანიშვილი**.